

2 0 2 1

LOGIC AND PHILOSOPHY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 12 = 12$
Q. Nos. 2–13 carry 2 marks each	:	$2 \times 12 = 24$
Q. Nos. 14–23 carry 4 marks each	:	$4 \times 10 = 40$
Q. Nos. 24–27 carry 6 marks each	:	$6 \times 4 = 24$
		<hr/>
		Total = 100

1. Answer the following as directed :

1×12=12

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Logic is a science / an art / both.

(Choose the correct answer)

তৰ্কবিদ্যা বিজ্ঞান / কলা / দুয়োটাই।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) A proposition has three terms / two terms / only one term.

(Choose the correct answer)

এটা বচনৰ তিনিটা পদ / দুটা পদ / মাত্ৰ এটা পদ থাকে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Proposition can be divided into _____ according to the mixed rule of quality and _____.

(Fill in the blanks)

গুণ আৰু _____ মিশ্ৰ নীতি অনুযায়ী বচনক _____ ভাগত ভগাব পাৰি।

(খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা)

(d) The predicate of the proposition is a _____.

(Fill in the blank)

বচনৰ বিধেয়টো এটা _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(e) There are _____ non-Vedic systems in Indian Philosophy.

(Fill in the blank)

ভাৰতীয় দৰ্শনত _____ অ-বৈদিক দৰ্শন আছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(f) How many propositions are there in a syllogism?

এটা ন্যায়ত কেইটা বচন থাকে ?

পুনঃসংগতি

(g) 'BARBARA' is a valid mood of first / third / fourth figure.

(Choose the correct answer)

'BARBARA' প্রথম / তৃতীয় / চতুর্থ সংস্থানৰ বৈধ মূৰ্তি ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) Give an example of singular proposition.

বিশিষ্ট বচনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া ।

(i) "The nature of modern symbolic logic is totally deductive."

Is this argument true?

"আধুনিক প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ প্রকৃতি সম্পূর্ণভাৱে নিগমনাত্মক।" কথাষাৰ সত্যনে ?

(j) How many systems are there in Indian Philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কেইটা সম্প্ৰদায় আছে ?

(k) "According to Buddhism, the root cause of suffering is ignorance." Is this statement true?

"বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মতে, দুখৰ মূল কাৰণ হ'ল অজ্ঞানতা।" কথাষাৰ সঁচানে ?

(l) Is Vedānta Philosophy a Vedic Indian Philosophy?

বেদান্ত দৰ্শন এক বৈদিক ভাৰতীয় দৰ্শন হয়নে ?

2. What do you mean by copula?

2

সংযোজক মানে কি বুজা ?

3. Classify proposition according to quality. 2
গুণ অনুসৰি বচনৰ শ্ৰেণীবিভাগ কৰা।
4. Write down two general rules of pure categorical syllogism. 2
অমিশ্ৰ নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ দুটা সাধাৰণ নিয়ম লিখা।
5. What is symbolic logic? 2
প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান কি ?
6. Name two valid moods of second figure. 2
দ্বিতীয় সংস্থানৰ দুটা বৈধ মূৰ্তিৰ নাম লিখা।
7. Name the non-Vedic systems of Indian Philosophy. 2
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ অ-বৈদিক সম্প্ৰদায়বোৰৰ নাম লিখা।
8. What is inference? 2
অনুমান কি ?
9. What is the Third Noble Truth of Buddhism? 2
বৌদ্ধ দৰ্শনৰ তৃতীয় আৰ্যসত্যটো কি ?
10. What is epistemology? 2
জ্ঞানমীমাংসা কি ?
11. What is idealism? 2
ভাৱবাদ কি ?
12. Name two kinds of Vyāpti. 2
ব্যাপ্তিৰ দুটা প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।

13. What are the two different forms of Satkāryavāda? 2
সংকাৰ্যবাদৰ দুটা ভিন্ন প্ৰকাৰ কি কি ?
14. Explain the nature of copula. 4
সংযোজকৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা কৰা ।
15. Distinguish between sentence and proposition. 4
বাক্য আৰু বচনৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা ।
16. What do you mean by distribution of terms? 4
পদৰ ব্যাপ্যতা বুলিলে কি বুজা ?
17. Write down the four rules of conversion. 4
সমবৰ্তনৰ চাৰিটা নিয়ম লিখা ।
18. Explain the function of middle term in a syllogism. 4
এটা ন্যায়ত হেতুপদৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা ।
19. What do you mean by Aristotle's "Dictum de omni et nullo"? 4
Give two rules.
এৰিষ্ট'টলৰ "যজ্জাতি-বিধেয়ং তদ্ব্যক্তি-বিধেয়ম্" বুলিলে কি বুজা ? দুটা নিয়ম উল্লেখ কৰা ।
20. Name the valid moods of the first figure of syllogism. 4
ন্যায়ৰ প্ৰথম সংস্থানৰ বৈধ মূৰ্তিকেইটাৰ নাম লিখা ।

21. Reduce any one of the following syllogistic arguments into logical form and test its validity :

4

নিম্নলিখিত ন্যায় অনুমানসমূহৰ যি কোনো এটাক তৰ্কবিজ্ঞানসম্মত ৰূপত পৰিণত কৰি বৈধতা পৰীক্ষা কৰা :

(a) Plato was the teacher of Aristotle.

Socrates was the teacher of Plato.

Therefore Socrates was the teacher of Aristotle.

প্লেটো এৰিষ্ট'টলৰ শিক্ষক আছিল।

চক্ৰেটিছ প্লেটোৰ শিক্ষক আছিল।

∴ চক্ৰেটিছ এৰিষ্ট'টলৰ শিক্ষক আছিল।

(b) No men are quadrupeds, all men are animals, therefore no animals are quadrupeds.

কোনো মানুহ নহয় চতুষ্পদী, সকলো মানুহ হয় প্ৰাণী, গতিকে কোনো প্ৰাণী নহয় চতুষ্পদী।

22. What are the main branches of Philosophy?

4

দৰ্শনৰ প্ৰধান শাখাকেইটা কি কি ?

23. What are the Four Noble Truths of Buddhism?

4

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চাৰিটা আৰ্যসত্য কি কি ?

24. What is the four-fold scheme of proposition?

6

বচনৰ চতুৰ্ভাগীয় বিভাজন কি ?

25. Define syllogism and describe the characteristics of syllogism.

6

ন্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(7)

26. Discuss the main characteristics of symbolic logic. 6

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

OR / অথবা

What is philosophy? Explain one of the branches of philosophy. 6

দৰ্শন কি? দৰ্শনৰ যি কোনো এটা শাখাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

27. Explain the Fourth Noble Truth of Buddhism. 6

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চতুৰ্থ আৰ্যসত্যটো ব্যাখ্যা কৰা।

OR / অথবা

Critically discuss the subjective idealism of Berkeley. 6

বাৰ্কলিৰ আত্মগত ভাৱবাদ সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।
